



tenni. Amennyire azonban bíróságainkat ismerem, alig hiszem, hogy a sztrájk jogosságának vagy az annak előidézésénél elkövetett hibák kérdésének mérlegelésébe belemenjenek, mert az okozatosság elvét felette nehéz embereknek szabad akaratnyilvánítására alkalmazni.

E kérdés kiküszöbölésével sem merném azonban bizonyosra venni, hogy az erőhatalom kifogása győzni fog, mert ennek egy további megfontolandó akadálya van az üzlet-szabályzat 9. szakaszában, mely a vasutat általában felelőssé teszi az alkalmazottaiért és az általuk okozott károkért. E paragrafus alkalmazásának kérdése azonban kissé messze vinne a tárgytól, miért is annak pusztá megemlítésére szorítkozom.

Sokfélék azok a bonyodalmak, melyek magánszemélyek jogviszonyaiban támadhatnak és támadtak már eddig is bizonyára.

Ezek közé sorozom az áruszállítási határidők elmulasztását, valamint azok fizetési mulasztását, a kik ehez a pénzt más helyről várják. Különösen súlyos az utóbbi azokra nézve, kik sok helyről kisebb összegeket várnak, maguk pedig az ezek végösszegének megfelelő nagy összeget tartoznának fizetni.

De ezeknél is súlyosabbnak tekintem azon törvényes határnapok elmulasztását, melyekhez vagy elháríthatlan, vagy csak költséges eljárással elhárítható jogkövetkezmények fűződnek. Előbbiekhez tartoznak a fizetés vagy elfogadás végett bemutatandó és más helyről küldendő váltók és kereskedői utalványok, melyeknél a mulasztás feltétlen jogvesztéssel jár, utóbbiak-

hoz a perbeli, végrehajtási, telek-könyvi vagy örökösödési határidők.

Ezen veszélyektől bajokat, sőt katasztrófákat lehet várni, ha csak törvényhozás és kormány sürgősen nem intézkednek, ami, nézetem szerint kötelességük.

A törvényhozásnak ehhez két eszköze van, egyiket prorogationak, a másikat törvényes vagy törvényhozási moratoriumnak nevezik jogászai nyelven.

A prorogatio pusztán e jogkövetkezményekkel bíró jogcselekmények határidejének meghosszabbításában és a mulasztás következményeinek felfüggesztésében áll.

Egyetlen példa reá hazánkban az 1879. évi V. törvényozikk, mely a szegedi árvíz alkalmából ily intézkedésre hatalmazta fel az igazságügyi kormányt. — Az utóbbi azután 1879 márczius 24-én 8266. szám alatt kelt rendeletével életbe léptette mindazon intézkedéseket, melyek a prorogatio fent ismertetett céljának megfelelnek.

A moratorium a kötelmek teljesítési határidejének törvényhozási elhalasztása. — Hazánkban példa nincs rá, de jogosultságát nem vonja kétségbe Plósz Sándor tekintélyes munkájában: a váltójogban (III. kiadás, 321. lap). Ugyanő említi, hogy a francia törvényhozás megadta 1870 augusztus 13. iki törvényében a moratoriumot — bár burkolt alakban.

### A vasutasok sztrájkja.

— április 25.

A vasutasok országos sztrájkja még ma sem ért véget. A vonatközlekedés némely helyen megindult, katonák vezetik,

de nagy nehézségekkel jár. Több helyen kijelentették a vasutasok, hogy nem sztrájkolnak, így az aradi üzletvezetőség egész személyzete.

A sztrájk mérhetetlen károkat okoz az államnak, az ország közönségének, tönkre teszi az ország kereskedelmét, gazdaságát és emiatt a közönség már rendkívül izgatott és követeli a sztrájk befejezését, megoldását.

A megoldásnak ideje már elérkezett, mert az országot a nyomorba dönteni nem szabad, nem lehet. A vasutasokban már van hajlandóság a békére, de úgy látszik, a kormány makacosságán törik most már meg a béke.

A kormány erőszakosságáról, makacságáról az ellenzék is meggyőződött és emiatt kérelmelhetetlen harcot fog indítani Tisza ellen.

A legújabb eseményekről a következő tudósítás számol be:

#### Az ellenzék akciója.

Hogy a sztrájkoló vasutasok ügye mielőbb megoldást nyerjen s hogy a nagyközönség érdekei is méltóképen megvédelmeztesse, az országgyűlési képviselők közül többen a munkások és munkaadók közé vették magukat,

A képviselők, akik a vasutasok ügyében közbenjártak: Bakonyi Samu, Sebés Dénes, Lengyel Zoltán, Polónyi Géza és dr. Barabás Béla voltak. Vasárnap is délelőtt tizenegy órától délután három óráig folyton tárgyaltak a miniszterrel. Három óra után visszamentek a vasutasokhoz és jelentésük a legnagyobb meglepetést keltette.

Vázsonyi Vilmos a gyűlés előtt a következőket mondotta:

— Sajnálattal kell bejelentenem, hogy a kormány visszautasító választ adott. Semmit nem enged.

A vasutasok gyűléséről az összes képviselők azzal távoztak, hogy a képviselőház mai, hétfői ülésén Tisza István grófit ma-

arultál. Engem megverték. Nem fájt, te éretted tetted. S azután? Oh azután te a nyakamba borulva búbánóan, sirtál helyettem is. Hogy szerettelek! Még tegnap is — mikor együtt vizsgálattuk a csillagképeket, te vállamra hajtottad fejed s olyan sajátos susogó hangon kérdezted „Béla, mi ez a szerelem?” Megdöbentem. „Hogy mi? Nem tudom” Jolánka Hallgattunk sokáig. Akkor hazudtam... öntudatlanul... szerettelek. Most gyűlölök. Gyűlölöm vérpiros ajkaid, meztelen nyakad, a tekinteted, mert nem enyém. Százán átölelnék, csak én nem foglak. Százra rámosolyogsz szerelmes tekintettel, csak engem nézel láng nélkül, szeretettel. Gyűlölöm a lenge ruhád, mert észre vettelek benne. Vak voltam. Hirtelen káprázató fényesség felnyitá szemeim. Egy kőborgó lidércfény. Örült futása kényszerít. Csalfán imbolyog s én eszeveszetteen, őrlöngve szaladok utána... Utánad.

Elmondta-e már? Egy szót sem szólt, egyedül állott az ablaknál. A tele hold pazarul fényelt s ott előtte a padlón árnyak rajzolódtak a fák bólintgató ágaiból.

Egy hosszú négyrésze állottak fel s a leány egészen eltűnt szemei elől. Halálos szomorúság fogta el, sivár, élettelen lett előtte a nagy fényes téren, mint az élet lez ezután. Nem, az még sem lesz pusztá. Betölti azt a muaka, lézongó indulatokkal telt szívének önmegfélézése az a leány ne tudjon meg sammit. Mennyire gyűlölő, mennyire szereti — s ez kétségbeesztő lesz.

A függőnyt széthúzták s ott állott a

leány. Duzzogva parancsoló hangján szólt rá. Hol bujkálsz? Aztán egy pillanatra merően, fürkészve vizsgálja. Hova? Haza menjünk? A háta mögött ott állott egy férfi, kiálthatatlanul mosolygva guayosan mérte végig a sápadt arcu fiút. Össze szorítá ökleit. Ha most megragadná a leányt s magával vinné. — Parancsolom, hogy velem jöjj. Mert szeretlek, szenvedek éretted. Akarom, hogy te is szeres. Érezd azt a pokoli forróságot, mely éget, gyötör, halálra kinez. Szenvedj — nekem jogom van hozzád így szólani. Szenvedj, míg meg nem szánsz, enyémé nem teszlek, hogy aztán uralkodjál felettem, a mint voltál eddig bár indulatlanul is uralkodója a lelkemnek.

Csak elgondolta és hallgatott. Nézte a leány csillogó szemeit s szólott hozzá az ő örökké szomorú hangján „A mint akarod Jolánka”.

A kis czieza piros nyelvét kimutatta, aztán dorombolni kezdett. Nézd — milyen szép virág s a vérvörös szegfűt odatűzte a kabátjára.

Kárörvendő ujjongásba dobbant meg a szive. Az a kiálthatatlan arc hirtelen eltávozott. Merev lett és sértődötten elfordult.

Hirtelen megváltozott a terem színe. Ami csillogó ragyogás benne volt, az mind oda libbent a fiú köré. A leány mellette maradt, nem tánczolt többet, azt mondta, hogy faradt. Mi egy röpké pillanat? Kevés és mégis sok arra, hogy mint könnyű fluidum elpárologjon a sötét érések káprázatos raja

s aztán az örökké ólálkodó reménység ijesztő gyorsasággal épít — épít.

Alig pitymallott mikor hazafele mentek. A kocsi ablakain beszűrődött egy kis világosság, épen csak annyi, hogy a fiú égő szemei meglássák a leányt. Szemeit lehunyva látszólag aludt. Mélyen hallgattak, csak az üvegtáblák csörömpöltek s e monoton zajon áthallatszott a csordás méla kúrhangja. A reggeli égből sűrűn hullt alá a harmat, lea zöld lombokra s aztán jó nagy cseppekben le a még friss zöld színű pázsitra. A virágok gyilkolója. Az erdő szélén haladtak s egy percre sötét lett a kocsiban. A fiú térdére könyökölt, hogy közelebből lássa a leányt. Kicsit kipirult az arca. Érezte-e vajjon az ő tüzes tekintetét?

E szürke reggelen hatalmas érzések járták át. A tegnap és ma között egy örökké valóság telt el. Jóléshen megmosolyogta az éjszaka gyötrelmeit, háta mögött tudván a várost ragyogó termével, fényes parkettjével. Vitte vissza a leányt a csábítás elől és soha sem fogja vissza eresztetni.

Midőn ott ülnek majd a nagy bükkja alatt s nézik a csillag képeket, megfogja a leány kis kezét s elmondja neki, hogy mi a szerelem.

„Fájdalom, ami édes felejtő,  
Gyönyörűség, mi kétségbe ejtő;  
Baldogság, ami buban fogamzik,  
Bánat, a miből öröm patakzik:  
Jégsivatagban halálra égni,  
Sirni és mindig mosolyban élni“....

kaes magatartásáért a legnagyobb erélyvel fogják felelősségre vonni és minden tőlük telhető eszközzel igyekeznek megakadályozni érvényesülését.

#### A debreczeni vasutasok sztrájkja.

A debreczeni vasutasok sztrájkja sem ért véget. Többben jelentkeztek ugyan szolgálatra, de a jelentkezőknek nem sok hasznát veszik, mert a főkellék, a mozdonyvezetők még mindig sztrájkolnak.

A tegnapi nap folyamán mintegy másfélezer vasutas kapta meg a katonai behívóját.

Mintegy 30 tiszt jelentkezett szolgálatra, kiket azonnal beosztottak. A legénység és altiszteket még nem igen használhatják, mert nincs dolguk, mozdonyvezető pedig kettő-három van közöttük.

#### Az alispán utazik.

Rásó Gyula alispán tegnap délelőtt 10 órakor hajtányon Püspökladányba utazott, hogy az első katonai vonat biztonsága érdekében az intézkedéseket megtegye.

Az alispán kíséretében volt Mikecz mérnök és két csendőr.

#### Az első vonat.

Öt nap óta az első vonat tegnap déli 12 óra 24 perczkor indult el Debreczenből.

A mozdonyt Nagy János mozdonyvezető vezette, aki mint tartalékos káplár teljesített szolgálatot. A mozdonyon tehát egy káplár s egy fráter (a fűtő) volt. A kocsihoz husz katona, Skriván hadnagy és két csendőr nyert elhelyezést.

A vonat nagy éljenzések között indult meg. Ladányba minden zavar nélkül érkezett meg, ahonnan délután 5 órakor tért vissza magával hozva a postát és azokat az utasokat, kik Pestről Debreczenbe igyekeztek.

#### Bűnügyi eljárás a debreczeni vasutasok ellen.

A debreczeni vasutasok ellen a btk. 481. §. alapján a kir. ügyészség megindította az eljárást.

Tegnap délután öt órakor Kabai György mérnököt, Csanádi József mozdonyvezetőt

Soha még költő igazabb alkotást nem szerzett ez érzésről. És ha hozzáteszi meg:

„Kárhozni, ami üdvösség lenne — Szemedbe nézni s elveszni benne“

A leány megfogja érteni őt.

Ujból ott állottak a nagyebédlő szobában. A lámpa égett s a tűz vigan pattogott a kályhában. A leány kicsit nyújtózott s aztán álmódzva maga elé bámult „Jolánka.“ Egyszerre örült vágy fogta el. Beszélni vele most mindjárt. Karjaiba venni s örülten megöskölni a száját. Most az övé, egyedül az övé. Soha nem érzett boldogság szállta meg, mi a szenvedő lelkek elvitathatlan tulajdona, s tartson bár csak pillanatra is, — gyönyörteljes kísérője lesz egy hosszú életnek. Oda lépett a leányhoz, az arca égett s e szenvedélyes felidulásban feledett minden józan-gondolkodást. Érezte a közelség okozta tüzelő vágyat, merész lett. Jolánka... és felemelte a karját. Bélus? A leány bágyadtan végig simított az arcán. — Aztán egyszerre, rámeredt tekintete a hervadozó virágra. Szaggatott, parancsoló hangon szólt rá a fiura. Add vissza... kérlek... könyörgöm... Majd ajkához szorítja a gépiesen odanyújtott virágot, lágyan tette hozzá. Oh Béla... tudod-e mi a szerelem? An tudom... holnap elmondom... ott a nagy bükkfa alatt.

és Jankovich Gyula pályafelügyelőt hallgatta ki. Késő este ért véget kihallgatásuk, mely után elbocsájtották őket.

#### Ma is indulnak vonatok

Az üzletvezetőség a következő hirdetményt adja közre.

Ma folyó hó 25-én Debreczenből a következő vonatok fognak indulni:

1. Nyiregyháza—Szerencs felé: reggel 8 óra 13 perczkor személyvonat, délután 4 óra 11 perczkor személyvonat.
  2. P. Ladány—Budapest felé: délelőtt 9 óra 1 perczkor gyorsvonat, délután 12 óra 18 perczkor személyvonat, délután 4 óra 16 perczkor gyorsvonat.
  3. Máramarossziget-felé: délelőtt 11 óra 58 perczkor gyorsvonat.
- A gyorsvonatok kivételesen III. osztályú utasokat is szállítanak.

Debreczen, 1904. április 24.

Az üzletvezetőség.

#### Isten engem úgy segítse!

Ma reggel a debreczeni vasuti állomáson hatvanan jelentkeztek szolgálattételre.

Tolnay Kornél üzletvezető a III. o. váróteremben beszédet intézett hozzájuk, melyben figyelmeztette őket kötelességükre.

A jelentkezők a beszéd után esküt tettek, hogy hűségesen szolgálnak és semmiféle erőszaknak nem engednek.

— Isten engem úgy segítse! mondták a jelentkezett vasutasok.

#### Katonák, mint vasutasok.

Ma reggel Károlyból, Szatmárról 120 katona érkezett Debreczenbe a Sziget felől érkező vonattal.

A katonák részint tényleges szolgálatban állanak, részint rezervisták. Mindegyik szolgálatába állott a vasutnak.

A vasutas katonákat rendes vasuti szolgálatra az üzletvezetőség területébe tartozó állomásokra fogják beosztani.

#### A gyorsvonat elment.

A Budapest felé induló gyorsvonat reggel a rendes időben 9 óra 1 perczkor kirobogott a debreczeni állomásról.

A vonatot erős katonai fedezettel indították utnak.

A gyorsvonat mozdonyvezetője Nagy János tartalékos káplár, ki tegnap az első vonatot vezette Debreczenből Püspökladányba.

A gyorsvonat egészen megtelt utasokkal.

#### Letartóztatás az állomáson.

Ma reggel a csendőrség az állomáson letartóztatta Reszegi István festősegédet, ki állítólag azt a kijelentést tette, hogy lehuzza a vonatról azt, ki elindítja.

Reszegit a bűnügyi osztályhoz kísérték.

#### Egy katona vasutas a fogházban

Tegnap délután az állomásról egy Tóth nevű vasuti altisztet, kit katonáékhoz szolgálatra hívtak be, 4 szuronyos katona a Péterfi-utcai garnizon fogházba kísért.

Tóth szemrehányást tett egy czivil kollegájának, ki önként jelentkezett, amiért szolgálatot teljesített.

A kivezényelt század parancs-

noka meghallotta ezt, nyomban szuronyos bakákat rendelt ki, akik Tóthot a garnizon fogházba kísérték, hol vizsgálati fogságba helyezték.

#### Elakadt a nyiregyházi vonat.

Ma reggel 8 óra 17 perczkor Debreczenből Nyiregyháza felé is indult egy vonat, melyen szintén voltak utasok.

A vonatot egy káplár mozdonyvezető vezette. Az állomáshoz háromnegyed óra mulva az az értesítés jött, hogy a vonat nem ért be Hadháza sem, mert a mozdony Hadház előtt felmondta a szolgálatot.

A vonat most ott vesztegel a nyílt pályán az utasokkal együtt.

#### A sztrájkoló munkások a vonat ellen.

A reggel Nyiregyháza felé induló vonat veszedelemben forgott. Az Olajútónél sztrájkoló munkások meg akarták támadni a vonatot.

A 132. sz. őrház őre jelentést tett erről az állomásra, mire Redl Sigfried hadnagy vezetésével kivonult a katonai készenlét, majd Vogel ezredes parancsára a lakatnyából még két század katonaság, kik kordont alkottak és így a vonat akadály nélkül jutott el a Hadház előtti őrházig, hol a mozdony felmondta a szolgálatot.

#### Megszűnt közlekedés.

Nagyvárad és Püspökladány között a közlekedés teljesen megszűnt. A debreczeni üzletvezetőséghez hivatalos értesítés jött erről. A sineket több helyen felszedték és e miatt nem lehet vonatokat indítani.

#### A déli vonat. — Kilátások.

Délben 12 órakor beérkezett a gyorsvonat, mely budapesti utasokat is hozott, de bizony alig 20 ember szállt ki. A vonaton a vezető, a fűtő és a kalauzok katonák voltak s egyetlen czivil vasutast nem hozott.

Az állomásfőnökségnek Budapestről ezzel a vonattal 26 vonatvezetőt ígértek, azonban egyetlen vonatvezető sem érkezett.

A beérkezett utasok azt beszélik, hogy Püspökladánytól Debreczenig az állomásoknál mindenütt katonaruhás vasutasok teljesítenek szolgálatot, így Kabán az állomásfőnök is tartalékos hadnagyi ruhában indit.

Debreczeni mozdonyvezető, lapunk zártáig a behívott katona mozdonyvezetőknél (mindössze 3 van) kívül egy sem állott szolgálatba.

#### A bősörményi állomásfőnök esete.

Mihálics Pált, a hajdubősörményi állomásfőnököt tegnap felszólították, lépjen szolgálatba.

A főnök ezt megtagadta, mire a csendőrök hozzáfogtak lakásának kiürítéséhez.

Már félig kirakodtak, mikor is hozták Mihálics katonai behívóját. A csendőrök erről értesülve tovább is alakásban hagyták a főnököt és családját.

#### Vasutasok felhívása.

Ma reggel két vasutas jelent meg szerkesztőségünkben és megkérdezték, majd nem sirva panaszkodtak helyzetüket s kijelentették, hogy ők saját érdekeiket alárende-

lik hazafiságuknak és felkértek bennünket a következő sorok közlésére.

#### Elvtársak, Polgárok!

Ma 6-ik napja, hogy a hatalom megtiltotta jogotok gyakorlását s ezzel előidézte a szörnyű katasztrófát, lángba borította mindnyájunk által szeretett hazánkat.

Ma 6-ik napja szünetel a forgalom és így a kereskedelem is, az ország kétségbeesítő helyzetben van, a kiszámíthatlan károk mellett éhínség fenyegeti.

Nem törődik vele a hatalom, a kormány nem oltja a tüzet, rálépett a kényszer terére s jogotok elnyomásával akarja a tüzet eloltani.

Már gyulad a negyedik sarka is szeretett hazátoknak, rajtatok áll rohanjatok megmentésére, ne kérdezzétek ezen utolsó órában, ki a hibás, mert arra idő nincs, tegyétek meg a haza iránt való kötelességeket, siessetek mentől előbb oltani, tegyétek félre érdekeket, áldozzatok fel azt szeretett hazánk oltárán. Kérve valamennyiőtök igaz és hű bajtársatok.

### SZÍNHÁZ.

#### Műsor:

Hétfő, Takaródó, dráma (A bérlet.)  
Kedd, Hajduk hadnagya, operett. (B. bérlet.)  
Szerda, Hajduk hadnagya operett (C. bérlet.)  
Csütörtök, Hajduk hadnagya operett (A. bérlet.)  
Péntek, először Utazás az özvegység felé, vigjáték (B. bérlet.)  
Szombat, másodszor Utazás az özvegység felé vigjáték (C. bérlet.)  
Vasárnap d. u. Bob herceg operett (A. bérlet.)  
Vasárnap este, Utazás az özvegység felé, vigjáték (B. bérlet.)

**A színházi pályázat.** Ma délután 5 órakor lejár a színházi pályázat beadására kitűzött határidő. Szombaton ugyanis hétfőig, ma délutánig meghosszabbították a határidőt, a vasutas-sztrájk által bekövetkezett zavarokra tekintettel. Lapunk zártáig többrendbeli postaszállítás és két vonat érkezett be, de ezek újabb pályázatokat nem hoztak, annyival kevésbé érkezett a tanácshoz értesítés arról, hogy bárki is a már ismert pályázókra kívül letette volna a pályázathoz szükséges kaucziót. A debreczeni színházra ezek szerint Makó Lajos jelenlegi szinigazgatóján kívül Zilahy Gyula aradi és Nádassy József pécsi szinigazgató pályáztaak. A Komjáthy János kassai, volt debreczeni szinigazgató pályázata tehát, mint előre tudtuk, csak kortesfogás volt a debreczeni Szabadság részéről, a mely csak azért halmozta el dicsőretekkel Komjáthy Jánost, hogy fel ne tűnjék szertelen állásfoglalása Nádassy József mellett. De hát a debreczeni józanul gondolkodó közönséget nem lehet félrevezetni. Mindenki tisztában van azzal, hogy a Szabadság felelőse, — mikor kíméletlen támadásokkal illeti Makó Lajos és Zilahy Gyula szinigazgatókat, ugyanakkor miért dicsőíti a nem pályázó Komjáthy Jánost és a pályázó Nádassy Józsefet. A három pályázó igazgató közül ugyanis csupán Nádassy Józsefnél lehet szó

egy, ez idő szerint szerződés nélkül álló koloratur-énekesnő szerződéséről, akinek pedig szerződésére nagyon közölről érdeklő a Szabadság felelős szerkesztőjét. Ezért üti azután a dobót Nádassy József mellett, akinek kalandos terveit a színház átalakítására vonatkozólag ugyancsak magasztalja. Hát nagyon szép dolog az a felajánlott több mint 200 ezer koronás befektetés, de a 200,000 koronák igen furcsa természetűek. Sehogy sem akaróznak helyet foglalni a városi pénztárban addig, míg a pályázat el nem dől. Szóval nem létező fogalmak a 200,000 koronát. Ha olyan nagy tervekkel akar a debreczeni színház átalakításához fogni Nádassy ur, miért nem deponálta ama 200,000 koronákat. Miért? Hát azért, mert olyan ember széles Magyarországon nem akad, aki egy ilyen minden reális számítás nélküli kalandos tervre 200,000 koronát megköszönne mert ama 200,000 koronák csak a Nádassy ur képzeletében és a Szabadság felelősének tulságosan felízgatott fantáziájában élnek.

### NAPI HIREK.

— **Egy évfordulóról.** Vasárnap, április 24-én, félszázados évfordulója volt annak, hogy a bajor föld egyik leggyönyörűbb virágszála, Erzsébet hercegnéasszony és Ferencz József király hitvesi esküt fogadtak egymásnak az oltár előtt. Mindig az osztrák császárnét láttatták a nagyasszonyban és mélységesen érző szívének, gyönyörű lelkének minden megnyilatkozása a magyar királyné volt. Királynén volt, akit a magyarság részéről soha más nem ért, mint a rajongó szeretet sugara, meg tudta érteni és meg tudta érezni a magyar lélek minden baját, bánatát. Királyné volt és védőangyalt látott benne a magyar, mert együtt tudott érezni ezzel a nemzettel és sorsának minden mozanata iránt volt érdeklődés a bensőjében... Azután következett az irtóztató csapás, a legirtóztatosab, amely csak érheti az anyaiszivet. Vele együtt könyözött a nemzet... A szeretet mártírja könyök között élte napjait: a nemzet szerető részvéte kísérte minden lépését... És elkövetkezett a rettenetű vég, a bűnök-bűne: gyilkos járta át azt a szívet, amelynek minden paránya csak a jó, a szép, a nemes megérzésére és megnyilatkoztatására volt képes. Sirt a nemzet. A nagyasszonyt siratta. És könyűl majd ki minden jó ember szemében április 24-én, emlékezőn, hogy ötven esztendővel ezelőtt lett a mienk, lett magyarrá a bajor hercegnéasszony... És el kellett őt vesztenünk, aki magyar királyné volt.

— **Kitüntetés.** A király Sztancsek Béla debreczeni ítélőtáblai bírónak, az igazságügy terén szerzett érdemei elismerésül a III. osztályú vaskorona rendet díjmentesen adományozta.

— **Exhumált holttest.** Nehány hét előtt Bazsek János kéményseprő mester Nyír-Balkányba ment egy ismerőséhez látogatába és ott hirtelen meghalt. Felesége hazahozta és itt temettette el. A temetés után azonban gyanúsító hírek szállingóztak városszerte, hogy az elhunyt Bazsek nem természetes halállal mult ki, hanem a hír szerint kutyákat uszítottak rá és agyonütötték. A hírek mindjobban terjedtek, az özvegy kérésére a nyiregyházi ügyészség megindította a vizsgálatot és felhívta a debreczeni vizsgálóbírósgát, hogy a holttestet exhumálja és a vizsgálatot ejtse meg. Az exhumálás ma reggel 8

órákor ment végbe a Kossuth-utcai temetőben. Dr. Isoó János és dr. Láng Sándor törvényszéki orvosok ejtették meg Hoffmann József vizsgálóbíró jelentésében és a testen három sérülést találtak, — egyet a homlokán, egyet az orrán és egyet a jobb czombján hátul, — mely utóbbi esetleg kutyaharapás is lehet. Az arczsontok is össze vannak törve. Hogy az elesés vagy ütés következtében, azt a további vizsgálat fogja feldeíteni. Annyi bizonyos, hogy ezek a sérülések nem okozhatták a Bazsek halálát, úgy, hogy nem valószínű a büntető fenforgása. A vizsgálat mindazonáltal tovább folyik.

— **Az általános munkás sztrájk megszűnt.** A debreczeni munkások nagyarányú sztrájk mozgalmában tegnap változás állott be. Azok a szakcsoportok, amelyek csak azért sorakoztak a sztrájkolókhöz, hogy őket erkölcsileg támogassák, ma, hétfőn reggel munkába állottak. Az általános munkássztrájk ezzel megszűnt. Este hat órákor a munkások vezetői szónoklatokat tartottak a munkásokhoz. — A sztrájkban álló munkások nevében is kifejezték azért a solidaritást, amellyel a munkások ügyét diadalra igyekeztek segíteni. Kijelentették a szónokok, hogy az általános munkás sztrájk a mai nappal megszűnt. Bérharczban csupán a kefégyári munkások maradnak; akiket a munkába lépők fizetésük szerint tíz, husz, harmincz százalék segélyben és erkölcsi támogatásban fogják részesíteni.

— **Leégett hízaló.** Ma reggel a Gombos-féle sertéshízaló leégett. A tüzhöz a tűzoltóság kivonult.

— **Vérfürdő Élesden.** Élesd községben borzalmas vérfürdő történt tegnap délután. A Kossuth-párt szervezkedő gyűlést akart tartani, de a szociálisták már napokkal ezelőtt jelezték, nem engedik megtartani a gyűlést. A pártalakító gyűlésen aztán temérdek szociálista is jelent meg, de a már előzetesen megnyilatkozott szenvedélyesség miatt csendőrök, sőt katonaságban sem volt hiány. Tizenhat csendőr és egy század huszár jelent meg a gyűlésen. A gyűlést Kerekes elnök akarta vezetni. A szociálisták már gyűlés előtt olyan fenyegető magatartást tanúsítottak, hogy az elnök felkérte Dérfly Imre főszolgabíró a gyűlés feloszlására. Dérfly erre rövid beszéddel kijelentette, hogy a gyűlést feloszlítja. A szociálisták bottal fenyegették a csendőröket. Egyik-másik kövel dobálta a csendőröket, mire a huszárak a tömeg közé vágattak, hogy a sokaságot gyors szétoszlásra bírják. Ebben a pillanatban a tömeg sorából revolverlövés hangzott fel s nyomba utána Res Mihály csendőrőrmester gyomrán találva holtan rogyott össze. A kivézényelt katonaság erre sortűzet adott és tizenkét halott, ötven sebesült maradt a helyszínen. A katonaság parancsnoka Nedeczky Ferencz kapitány volt, aki kövektől szintén megsérült. Kövektől sérült ezenkívül Manczinger őrmester és két káplár is. A sebesültek közül ma délig, mintegy újabb távirat jelenti, 17 meghalt, úgy hogy az eddigi halottak száma 29. Az esetről jelentést tettek a katonai parancsnokságnak és a belügyminiszternek.

— **Pénzkölcsönök** gyorsan kiszolgáltattak a 26 pénztintézzel összeköttetésben levő bankirodában, Debreczen, Csapó-utca 12. Törlesztéses kölcsönök földbirtokra és kisebb bérházakra is.

— **A Debreczeni Első Takarékpénztár** folyó hó 25 én délután 3 órakor tartja meg zálogleveleinek rendes évi ki-sorsolását.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme** Piacz-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

**Tudomásul! Tisztelettel értesitem az uri közönséget, hogy a tavaszi és nyári időnyre nagymennyiségű leg-ujabb divatu, kitanú minőségű angol és francia szöveteim megerkeztek. Kérem a tisztelt közönséget, látogassa meg Piacz-utca 75. szám alatt levő üzletemet a gazdag választéku rak-tar megtekintésére.** Tisztelettel  
**Honig J.**

— **Első kedvezmény a sztrájkolónak.** Villámgyorsan terjedt el az az örvéndetes hír, hogy az összes sztrájkoló vasuti tisztviselőket, altisztiket és szolgákat, valamint az összes munkásokat és munkás-nőket 5 százalék pénztári engedményben részesíti Mentze Henrik ujdonságok áruháza Piacz- és Szent-Anna-utczák sarkán. — Olcsó szabott ár.

## EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

**A debreczeni ev. ref. egyházmegye értekezlete.** A debreczeni ev. ref. egyházmegye 1904. évi május hó 5-én Bárádon tartandó egyházi értekezletének programja a következő: Az egyházkerületi képviselő, püspök és gondnok urak, esetleg helyetteseik május hó 4-én kiszállnak Kabára és ott meghálván másnap reggel 5-én 8 órakor indulnak Bárádra, vagy május 5-én reggel 5 és fél órakor kocsin indulnak Debreczenből és 9 órakor érkeznek Bárádra, vagy végre május 4-én délután kijönnek Bárádra és ott, mint a lelkész szívesen látott vendégei meghátnak. A bárádi vasuti állomás eljárájánál május 5-én kilenc órakor a község nevében a község főjegyzője vagy főbírája üdvözlő az elnökséget és azután innen a kísérettel harangzugások közt bevonulnak a paplakra. A templom előtt felállított diadalkapu alatt a presbyterium élén a gyülekezet lelkésze fogadja és üdvözlő a vendégeket. — A paplakon rövid félóraig tartó pihenés. — Fél tíz órakor beharangoznak az istentiszteletre és 10 órakor ismételt harangzások után a vendégek az egyház kerületi és egyházmegyét képviselő elnök vezetése alatt bevonulnak a templomba. A templomban az istentisztelet rendje a következő leendő: a) Éneklés felállva. b) Éneklés 2 versszakkal ülve. c) Egyházi dalárda énekel, — melynek végső hangjai alatt a szónok tiszt. Veress Bálint henczidai lelkész ur felmegy a szószékbe s a szokott mód szerint végzi a maga funkcióját. Istentisztelet után 11 órakor a vendégek a paplakon összejönnek, egy félóraig villásreggeliznek és pihennek. 12 órakor a vendégek a templomban rájuk várakozó gyülekezethez visszamennek és ott meghallgatják a felolvasásokat. Felolvasást tartanak: tiszt. Miskolczy László gáborjáni lelkész ur és Uray Gyula derecskei tanító ur, — abban a sorrendben a hogy azt az egyházmegyei elnökség előre megállapítja. A felolvasások meghallgatása után a gyülekezet szétoszlik, — a vendégek pedig a paplakra vonulnak. — A paplakon az elnökség a tiszteletet tenni kívánó küldöttséget fogadja ilyen sorrendben: a) a presbyteriumot; b) a község előljáróságát; c) a tanítók küldöttségét; d) a diakonátust; e) a munkások küldöttségét. Ezek után közeled követk. a nagyvendéglőben. Este 7 órakor kezdődőleg bál a nagyvendéglőben; a lelkészi és tanítói gyámintézet javára. Azon vendégek elszállásolásáról, akik május 4-én megérkeznek, a presby-

terium gondoskodnifog. Végül kéri a presbyterium azokat, akik az értekezleten és a közebeden részt venni óhajtanak, hogy e szándékukat május 4-ig Szabó József ev. ref. lelkész urral közölni sziveskedjenek. Kelt Bárádon, 1904. április hó 14. — A Presbyterium.

## TÁVIRATOK.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —  
(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

Budapest, április 25.

## Megszűnt a vasutasok sztrájkja.

**Felhívás a munkába lépésre.**

**A képviselőhat berekesztették.**

A vasutasok sztrájkja megszűnt. Az erőszak győzött. De ne legyen azért a sztrájkban keserűség. A vasutasok, ha munkába állanak, nem vették a sztrájkjal semmit. Igaz ügyüket magáévá teszik az ellenzéki pártok.

Legyen tehát az országban mindenütt és közelebről Debreczenben rend és nyugalom, mint a második 13-as bizottság felhívását végzi, bizzanak a vasutasok az igazságos gondviselésben.

Ma hajnalban a demokrata körben a sztrájkolók gyűlést tartottak Szemányi Péter Pál elnöke alatt. (Szemányi elnöke a 2-ik 13-as bizottságnak. Az első 13-as bizottság tagjai le vannak tartóztatva.

**Vázsonyi** vezette a tárgyalást. Előadja, hogy az első 13-as bizottságot le tartóztatták s így lehetetlenné tették a mozgalom tovább vezetését.

Megvitatták a történeteket s megállapodtak abban, hogy a sztrájkot megszüntetik s a sztrájkoló kartársakhoz a következő felhívást bocsátották ki:

### Vasutasok, Testvérek!

Mozgalmunk részesei ellen rettenetes kényszereszközök alkalmaztattak. A 13-as bizottságot fogságba vették. További együtműködésünk lehetetlen. A katonai fegyelem erejével kényszerítették kartársainkat a munka felvételére. A sztrájkot tovább folytatni képesek nem vagyunk. Az összes ellenzéki pártok irásban kötelezték magukat, hogy kivánságainkat teljes mértékben támogatni fogják, de ezt a munka újbóli mielőbbi felvételéhez kötötték. Mi bizunk az ígéret komolyságában és bizton reméljük, hogy ügyünket elhagyni nem fogják. Míg ezt őszinte hálával fogadjuk; azt viszonzni akarjuk azzal, hogy munkába állunk. Bár még nagyobb lángra gyuladtunk az ellenünk alkalmazott kényszereszközöktől és keblünket még nagyobb keserűség tölti el. De mi nem vezéreltetjük magunkat a bosszu által és súlyosan megbántott hazánkat további és még súlyosabb károknak kitenni nem akarjuk.

**Térjetekek tehát vissza a munkába!**

Az igazságos Isten legyen velünk! Bizzunk a jobb jövőben!

A 2-ik 13-as bizottság nevében

**Szemányi Péter Pál s. k.,**  
elnök.

**Veres Pál s. k.,** **Turchányi s. k.**  
jegyző.

Az első 13-as bizottság, Turchányi kivételével, le van tartóztatva. Egyik részüket az ügyészséghez kísérték át, másik részüket **Bérczy kapitány most hallgatta ki.** Irásait elkobozták.

## Fuvaros sztrájk.

**Budapest, április 25.** A régen hirdett fuvaros sztrájk ma kiltört. 500 fuvaros a Hermina-téren levő sztrájkpanyán időzik.

## A képviselőház ülése.

— Az országgyűlés elnapolása. —

A képviselőház mai ülésén az ellenzéki képviselők tömegesen jelentkeztek felszólalásra a napirend előtt.

**Olay Lajos** kivételével megtagadta az elnök mindnek a felszólalást azzal az indokolással:

— **A kormány megunt a napirend előtti felszólalásokat.** (Nagy zaj.)

Az ülés megnyitása előtt **Ugron Gábor** zárt ülést kért husz aláírással.

Az ülés megnyitása után felállott **Tisza István** s így szólt:

— **Királyi kézirat érkezett, kérem felolvasni.**

Azzal kivette zsebéből a királyi kéziratot, melyet az elnöki emelvényről **Daróczy Aladár** elnök olvasott fel. Szövege a következő:

*Mi I. Ferencz József Ausztria császára, Csehország királya stb. stb. és Magyarország apostoli királya, hű Magyarországunk és társországi zászlósainak, egyházi és világi főrendinek és képviselőinek, kik az 1901. évi okt. 21-ikére összehívott országgyűlésen együtt, vannak üdvözlőnkkel!*

*Kedvelt hiveim! Magyar kormányunk előterjesztésére az általunk 1901. okt. 21-ére összehívott második ülészakot ezenel berekesztjük. Kikhez egyébiránt királyi kegyünkkel állandóan hajlandók maradtunk.*

Kelt Bécsben, 1904. ápr. 24.

*Ferencz József, s. k.*

*Tisza István gr., s. k.*

**Pereszé** elnök: miután az ülészak be van rekesztve, a Háznak nincs semmi munkája. (Zaj minden oldalról.)

Beterjeszti ezután a múlt ülés szakáról szóló jelentését.

**Ugron:** Zárt ülést kérünk!

**Elnök:** Nem lehet.

**Ugron:** Minthogy a király nem hirdette ki, hogy mikor ér véget a szünet, kéri a zárt ülést.

**Lengyel Zoltán** akar ezután szólani, de elnök nem adja meg a szót. Lengyel végül kijelenti, hogy mentelmi jogának megsértését akarta bejelenteni.

**Szivák Imre:** Hozzájárul a jegyzőkönyvhöz s bejelenti, hogy a kormánypárt bizik abban, hogy a kormány helyeállítja a rendet a Hazban és az országban.

**Münnich Aurél:** Elfogadja a jegyzőkönyvet, azután szavaznak. A kormánypárt minden tagja feláll, a néppárt nagy része és gróf Zichy Aladárral és Jenővel. Apponyiek és a Kossuth-párt nem szavazott mellette.

Elnök az ülést berekesztette. Az egész ülés nagy zaj és viharos jelenetek közt folyt le.

## Rablógyilkos testvérek.

*Gyilkosság fényes nappal.*

— (Saját tudósítónktól.) —

— április 25.

Nagyvárad egyik legforgalmasab helyén, fényes nappal borzalmas büntény történt. Egy asszonyt gyilkoltak meg s a szerencsétlen áldozat élethalál között lebegve eszméletlenül fekszik a biharmegyei köz-kórházban.

A vérfagyasztó büntényről különben ez a tudósításeunk:

A Szigligeti utcza 2-ik számu házban lakott Szabó Lajosné negyvenéves kifőzőnő. Az asszonynak meglehető rossz hire volt. Pár év előtt vált el az urától és azóta kifőzéssel foglalkozott. Részben azonban csak takaró volt s a rendőrség félrevezetésére szolgált. Tulajdonképen szerelmespárok találkozó helye volt az odvas bolt, de áruba bocsájtotta Szabó Lajosné a saját szerelmét is, ha volt rá vevő.

Délután öt és hat óra között házi asszonya, Bábolnai Lajosné kinek szobáját a boithelyiségtől vékony ajtó választja el, zuhanásra lett figyelmes. Benyitott az utcáról a szobába s rémülve látta, hogy lakónője nagy vértócsában, eszméletlen állapotban fekszik a szoba közepén. Nyaka köré többszörösen zsinag volt csavarva, mellén pedig több seb tátongott. Bábolnainé az utcára rohant és segítségért kiáltott. Véletlenül arra járt Kelemen rendőrtizedes, aki azonnal hírt adott a rendőrségnek, s Komény Ignác rendőrbiztos Mayer László dr. kerületi orvossal csakhamar megjelent a véres eset helyén.

Az orvos konstataálta, hogy még él az asszony. Három életveszélyes szurt sebtől vérzett és hörögve rángatózott a padozaton. Egy szurás fűzőjén keresztül a mellébe hatolt és tüdejét érintette, kettő pedig a borda közé furódott. Testére egy bluz és egy párna volt borítva, körülötte pedig nagy vértócsa tapadt. A gyilkos eszközt sehol sem találták s épen ezért kizártnak tartják, hogy öngyilkosság esete forogna fenn. A szobában dulakodás jeleit lehet látni. A székek fel voltak borítva, az ágy feldulva, a függönyök megtépve.

A szomszédok vallomása szerint öt és hat óra között két fiatal ember hagyta el Szabóné szobáját. Azt hiszik, ezek voltak a gyilkosok s úgy végeztek áldozatukkal, hogy a veszedelmes szurások után az ablakra akasztották, de a gyenge zsinag elszakadt. A rendőrség az eszméletlen asszonyt nem hallgathatta ki, hanem a hal-doklót beszállította a köz-kórházba.

### Az elfogott gyilkosok.

Annak a vérlázító rablógyilkosságnak, amit tegnap a Szigligeti-utczában megdöbentő módon világos nappal követtek el, másfél napi hajszá után sikerült a tetteseit kézrekeríteni. Az elvetemült rablógyilkosok: Finta Sándor és Finta István. Mindketten tanult emberek, sőt az első vasuti tiszt tanfolyamot végzett s nemrégén még mint vasuti tiszt államszolgálatban állott, ahonnan elcsapták.

A testvérek egyike: Gergely, aki jelenleg Párisban él, talentumos szobrász, a legnagyobb: Sándor vasuti tiszt, a harmadik: István az kőfaragó. E két utóbbi volt a gyanusított. Hamarosan megtudták a lakásukat, amely a Szent Anna-utcza 30. sz. a. van s bekopogtatták. A rendőrök otthon találták mindkettőjüket. Pataky fogalmazó rögtön letartóztatta őket s a rendőrségre kísérte. Itt Papolezy Ferencz alkapitány kihallgatta a jómadarakat, de nem vallottak. Elrendelte tehát a szembesítést.

A gyilkosokat átkisérték a köz-kórházba, ahol életveszélyes sebekkel halállal vívódik az áldozat: Szabó Lajosné. Az asszony a két fiuban felösmerte támadóit. A fejével hevesen intett, majd látható nagy erőlködéssel mondta:

— Ezek öltek meg!

A megrögzött bűnösök azonban ennek dacára is tagadnak. — Visszakisérték őket a rendőrség fogházába. Előzően elfogták a nővérüket is, akinek valószínűen szintén része van a gyilkosságban.

### A gyilkos vallomása.

Gyötrelmes nyugtalanságban eltöltött éjszakája után az erősen megvasalt Finta Sándor korán reggel magához intette a kulcsos rendőrt:

— Mondja meg Papolezy kapitány ur-nak, hogy beszélni szeretnék vele!

Papolezy Ferencz t. főkapitány maga elé hívatta a rendőrség foglyát, aki könnyek között mondta el, hogy megakarta bosszulni azt az asszonyt, aki nővérét alá-váló bűnbe csábította. Nem akarta megölni csak az volt a szándéka, hogy megverje Szabó Lajosné. Mikor az asszony védekezni akart, elfogta a düh és fojtogatni kezdte. Azután otthagys s elrohant. A főkapitány hiába faggatta, ki szurkálta össze az asszonyt, ki volt társa a bűnben, a gyilkos nem felelt.

— Tegyen töredelmes vallomást, hogy megkönnyítse a helyzetét, — mondta a főkapitány.

— Ennyit mondhatok, többet nem tudok volt a felelet. Finta Sándort azután visszavezették a czellájába.

### Szembesítés a kórházban.

Nagy izgalom volt a rendőrségen. A gyilkosok letartóztatásban levő nővére Finta Róza, a czéda leány, semmit sem ismert be.

Gerő Armin főkapitány telefonon tudakozódott a kórházban, hogy Szabó Lajosnéval lehet-e beszélni. Az orvos azt felelte, hogy a mióta tegnap gyilkosát, Finta Sándort szembesítették vele, — sokkal jobban érzi magát s beszélni is lehet vele. Erre Fintát a kórházba vitték, hogy a gyilkost áldozatával szembesítsék. Az asszony Finta Istvánra is reá ismert; éppugy mint tegnap a bátyjára.

Dramai jelenet volt ez. Mikor a fiatal-embert a sebesült ágyához vezették, az asszonynak felragyogott az arca:

— Ez az! Ez az!

A gyilkos, aki mindeddig körömszakadtáig tagadott, halálsápadtan hajtotta le fejét és megremegett. Odafordult a fogalmazóhoz és halk hangon szólt:

— Mindent elmondok!

### Hogyan történt a gyilkosság.

Az asszony elmondta most, hogy a czinikus gazemberek hogyan végeztek vele. A gyilkosság napján 5 és 6 óra között tértek be hozzá a Finta testvérek. Az idősebbik ölelte, mikor belépett Büchler Mór pálinkakihordó, — kérdezte, nem kell-e valami?

Aztán tréfálkoztak:

— Nem cserélünk bugyellárist? — kérdezte a kihordó.

— Nem! — Felelte nevetve.

— Pedig százötven forintom van! — mondta az asszony.

Aztán, hogy a kihordó távozott, Sándor fekete kávéért kért s mikor a kályha elé lehajolt, hogy tüzet rakjon, a nagyobbik fiu orozva átnyalábolta, betömte a száját és fojtogatni kezdte. Aztán kötelet vett elő a zsebéből.

— Mikor kezdtem már elalélni, — beszéli az asszony — a hurkot nyakam köré csavarták, ketten megfogták és az ablak kilincsére akasztották fel. Azt még éreztem, hogy a kötél elszakadt alattam és éreztem az első szurást is. Mászt nem.

### Beismerésben

Mikor a gyilkost visszavitték a rendőrségre, Gerő Armin főkapitány maga fogta Finta Istvánt vallatóra. A fiu megtörve ismerte be szörnyű bűnét. Mikor a bátyja rátérdelt az asszony mellére s a zsinagot a nyaka köré hurkolta, intett neki. Erre kiszakította az asszony bluzát és Sándor 3 szurást tett a késével.

A kést odaadta neki, aztán hozzálát-tak a fosztogatáshoz. Leszedték a halottnak vélt asszony gyűrűjét, fülbevalóját s a szek-rényből magukhoz vettek négyszáz koronát csupa huszkoronás bankjegyekben.

— Hol a pénz? — kérdezte a főka-pitány.

A gazficzko először mosolyogva taga-gott meg erre nézve minden felvilágosítást, később azonban elszántan mondta:

— Hát nem bánom elvezetem a rend-őröket oda.

A főkapitány még megkérdezte:

— Mond meg még, miől volt véros a tej?

A fiu felrántotta a vállát:

— Véros volt a kezem, belemostam!

### Ékszerök a sarkó alatt.

Pataky fogalmazó és a rendőrijei bér-kocsiba ültek a rablógyilkossal, aki az olasz-i temetőbe vezette őket.

Itt Sárpataky Hadady Erzsébet sarkó-hoz tért s a kezével a sarkó alá nyult a földbe. Rongyos papírsomót vett ki onnan és átnyujtotta a fogalmazónak. A csomag-ban egy vékony aranygyűrű volt és egy pár fülön-függő, az áldozat smukcja.

— Hát a pénz?

Keresni kezdték, de a pénz nem volt sehol. A gazember fölnevetett:

— A szentségit, ezt elvitte valaki!

Hiába vallatta később Papolezy kapi-tány is, a pénzről nem akart semmit tudni. Odaásta a sarkó alá, elvitték.

## TÖRVÉNYSZÉK.

**Bűnügyi főtárgyalások.** 1904. év ápril hó 25-én hétfőn: vádtanács, felebbvitieli és ítélőhirdetések. Ápril hó 26-án kedden, főtárgyalások: Trungel István s társa ellen súlyos testisértés vétségéért, Tar János ellen gondatlanságból okozott súlyos testi-sértés vétségéért, Gál Antal ellen lopás büntettségéért. Ápril hó 27-én szerdán, főtárgyalások: Veres Lajos ellen gondatlanságból okozott emberölés vétségéért, Szabó Imre s társa ellen lopás büntettségéért, Fögel Sámuel ellen okirat hamisításért, Sziráki Makai Zsófia ellen lopásért. Ápril hó 28-án csütörtökön, főtárgyalás: Szatmári József ellen hivatali sikkasztás büntettségéért.

## REGÉNYCSARNOK.

### A boldogság.

— Francia regény. —

11

A kerítés sövényfal szokott lenni, jó keményen beásva a földbe, tetejében tö-vissel vagy szárazsággal berakva.

Ez, mely a validati majorházat kö-rité, már rég volt és nagyon szép.

Sűrűn egymásba fonódott növény-zetből állott, mely magától tenyészett a nagyon jó termékeny talajban.

Különböző fajta tövis, bojtortján, borza, szederinda tele virággal, cserbokrok, vad-rózsa bokrok, buján tenyésztek egy egészé tömörülve, itt-ott hosszabb ág nyult ki felfonódva a közelben álló bevert karókra s az egészet befolyta a komló és repkény. Ez eleven gyeptü alja egészen be volt növe finom bársonyszerű mohával s mellette a sáncz zöld szőnyegként csillogott, behintve veronika s tarkaszinü virágokkal.

Péter északerevére, hogy utat tévesztett, úgy gondolkozott, hogy nincs semmi olys mondanivalója Mariánának, mi megérde-melné zavarni őt, nem emelte ki az össze-font ágat, mely a kapu zárját képezé s

visszafordult, hazatérő, magában boszszankodva szórakozottsága felett.

De a kisasszony lakosztálya, melynek ajtaja a gazdasági udvarra nyílt, ablakaival az utra s a térdrefekvő kertre nézett. A falusi gazdák lakása, mely legtöbnyire egyszerű földszinti házból áll, rendszeren a gazdaságra nyújt kilátást, a csűrre, istállókra s a cselédség foglalkozására, mit szeret felügyelni s figyelemmel kísérelhet minden időben.

Mariánna változtatott e rendszeren, befalaztatta udvarra nyíló ablakait, egyetlen ajtót hagyva meg, melyen kijárva, bármikor találkozhatnék cselédeivel.

Az épület tulsó felén vágatott e helyt egy ablakot s egy üvegajtót. Ez oldalon nem látszott egyéb a házból, mint egy komor fal, nagy jázminbokortól árnyalva, egy illatos borostyánfa, lombos ágait dusan terjesztve szét s számtalan fajta rózsza, gula alakra nevelve fel.

A földet a ház mentén négy méternyi szélességben lapos kövekkel rakatta ki Mariánna s egy kifeszített vászonerő védte a nyiroktól e nemét a verandának, melyet a külvilágtól virágok és sűrű bokrozat zárt el, közepén fasor közt ut látszott, mely egész a kert végéig vezetett; a kert magában véve elég kicsiny volt, de nagyon kedves és egészen különbözött más ily falusi kertektől a környékben; egy-két tábla vetemény, körülvéve szegfü és törpe rózsákkal, más táblák levendula s zsálya szegélyzettel; egyik szegletben a vén nyárfa, melyről szedik a virágvasárnapi palmaágakat, távolabb a kis gyümölcsös, terebélyes ágai finom pázsitra hajolva le; az egészet körülfutja a nagyományos szőlő-sétány az udvarához hasonló zöld kerítéssel, száraz tövissel betetőzve.

E magánosan elzárt kertben szokott Cvevreuse Mariánna olvasgatni vagy varrni, mikor nem volt elfoglalva a majornházbeli teendőkkel. Éppen a szőlőlugas alatt járt alá s fel, midőn André Péter elhaladt e fedett ut mellett, hogy haza siessen.

Kölsönös meglepetéssel tekintettek egymásra s a kicserélt barátságos üdvözlést mindkét részről kissé feszés volt. — Péter homályosan érezte saját zavarának alapját, de teljességgel nem tudta megmagyarázni magának a Mariánnaét s azt vélte, tán valami ragályos van azon esetlen módban, melylyel üdvözölte a fiatal hölgyet.

## III.

Mariánna kérdezősködött Andréné hogylétéről.

— Egészséges, — felelt André, — csak nagyon unatkozik, hogy nem láthat téged. Tudod-e, hogy egész ritkaság lettél most nálunk? Nolez egész napja, mióta hírért sem hallottuk kis szomszéd-nénknak.

— Nyolez nap óta nem volt távol ön a háztól, keresztapám?

— Teljességgel nem. Berendeztem kertemet, építkezéseimnek vége. Minden be van már fejezve s ezental időm legnagyobb részét anyám társaságában akarom eltölteni. Azt fog-e ebből következni, hogy meg leszünk fosztva a tiedtől?

— Ön, keresztatyám, bizonyára nem

nagy hiányomat fogja érezni; de ha André asszony panaszkodik e miatt, mi-helyt hivatni fog, azonnal elmegyek.

— El is kell jönnöd, kicsikém!

Szegény anyám bajosan távozik megszobb kertjénél. Ő nem jöhet el, hogy meglátogasson téged s ha elhanyagolod őt, fájdalmat okozol neki.

— Teljességgel nem is szándékom elhanyagolni őt; de úgy gondolom, sokkal szivesebben van az ön, mint az én társaságomban és hogy csak zavarnám önöket, ha igen gyakran látogatnék el oda.

— Minket zavarni! te, ez valóban különös gondolat; nem tartozol-e családunkhoz? (Folyt. köv.)

## SZINLAP.

Ma, hétfőn, április hó 25-én, bérlet 172-ik sz. „A“

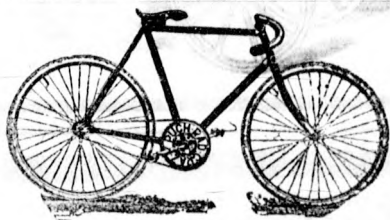
## TAKARODÓ.

Dráma 4 felvonásban.

Holnap kedden április hó 26-án:

## A HAJDUK HADNAGYA.

Nagy operette 3 felvonásban.



Ingyen és bérmentve küldjük 1904. évre szóló kerékpár- és részek árjegyzékünket.

Egyedüli elárúsítója a hírneves gráci Puch kerékpároknak.

Kerékpár részek nagy raktára, javító műhely.

## Rosenberg és Hammer

villany-műszeresek, kerékpár- és varógép-raktár

Debreczen, Piacz-utca 2-ik szám,  
— a nagytemplom mellett. —

Tavaszi és nyári  
Ujdonságok!

## Kardos László

üzletében.  
Debreczen, Kossuth-u. 9.

Az üzlet jó hírnevéhez méltó micőségű, izléses és színtartó nőruha mosókelmék és ped g Kartonok,  
— Satinok, Levantinok, —  
Ajourok, Batistok, Duchessek, fehér Pique és selyem-szőetek, — Zafírek.

Szebbnél-szebb  
Bluz-kelme

és

## Bluz-selyem

ujdonságok érkeztek

óriási választékban

## Bosznay J. és Társa

divatáruházába

DEBRECZEN,

Kossuth-utca 5-ik szám.

## A ki

olcsón, jól, praktikusán és modernül  
építkezni akar

forduljon

## BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczenben Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakónházak kastélyok, iskolák, tündök, gyárak, gazdasági épületek stb tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel előkészít a kőműves, fűfűző és ac-mesteri vizsgára. — Építő mesteroknak olcsón készít terveket, költségvetést

Peronospora-  
fecskendők,  
kénpor-fúvók,

szőlőművelési, gazdasági eszközök és gépek raktára

## SESZTINA LAJOS

vaskereskedésében,  
Piacz-u 23.

UJDONSÁG!

Mesterséges madár fészek.



## Apró hirdetés.

### Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabad. hattyú gyógyszer-tár által. Majna Frankfurt.

## BOLTHELYISÉG

azonnal kiadó, Kosuth-utca 15. szám, szemben a gyógyszer-tárral. — Ugyanott értekezhetni.

## Értesítés!

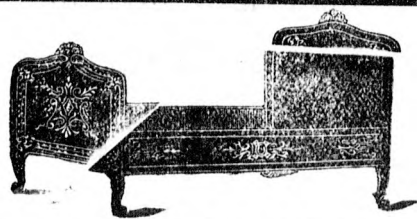
Tisztelettel értesítjük a n. é. h. z. tulajdonos és lakásbérlő közönséget, hogy **Első debreczeni háziszemét-kiszállító vállalatunk**

megalakult. Szükségtelen emlitenünk is talán, hogy vállalatunk olyan hasznos és érdemes intézmény, melyet az említett közönség okvetlenül pártolni fog, annál is inkább, mert eltekintve attól, hogy mind- eddig kénytelenek voltak a lakóházakban kellemetlen és undorító tűzős szemétdombokat, vagy ládákat megörni, a mi pedig egészségi szempontból sem volt ajánlatos, az most vállalatunk megalakulásával teljesen nélkülözhetővé vált, mert **havi 20 fillér** csekély díjazás ellenében, minden lakótól reggelenként eltávolítja a szemétszállító kocsit, a naponta egy kis ládába vagy kosárba összegyűjtött szemetet, melyet az ajtó elé, vagy a kapuba kell helyezni.

Kéretnek ennél fogva azok, kik vállalatunkat igénybe venni óhajtják, hogy a kivanságukról bennünket röviden értesíteni sziveskedjenek levélileg, a kocsik vagy telefon útján, a mielőbbi intézkedés végett. Telepünk a Balogh-féle téglagyár, 115-ik szám alatt.

Tisztelettel

**Balogh és Vértessy,**  
Telefon szám 218.



Méhészeti ezütek különlegességei. Kerti padok és vasbutorok; kertészeti szerszámok. Épüzet és butorvasalások. **Gazdasági** felszerelések. **Gyermek**kocsik egyszerűtől a legdiszesebb kiállításban. **Fürdőkádak** és jégszekrények legolcsóbban beszerezhetők:

**Tóth Gyula,**  
vas nagykereskedő,  
Piacz-utca 20. és 27. szám.

## Tavaszi idényre.



## Hartstein Kálmán

Magyar kir. államvasutak gépgyára vezérügynökének kerületi képviselője.

Debreczen, Piacz-utca 83-dik szám.

Ajánlja a legújabb és legtökéletesebb rendszerű eséplő garnitúráit, továbbá a kitűnő gyártmányú „**Kincsem**“ vetőgépeket, melyek alsó és felső maglefolyásra vannak alkotva, ugyszintén malom-berendezéseket hozzá való „**Compound**“ gépeket, kisebb mezőgazdasági eszközöket, a legjobb minőségű szijjakat, dobsíneket, olajokat és zsiradékot.

Az üzletet könnyebb lebonyolítása céljából, használt gépeket ujak vételénél előnyösen becserelek.

## Fáy Bertalan

gazdasági gépműhelye, Rákóczy-utca 34. szám

Elvállal a legolcsóbb ár mellett mindenféle gépek és eszközök javítását, pontos és gyors kiszolgálás mellett.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

**Szabó Lajos fiai urak**

Szent Anna-utcai szőlőtelepének

## „asztali-bor“

termését megszereztem és azt literenként 30 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény

Állandó raktár különböző hegyi és csemege borokból.

Tisztelettel

**Máyer Jenő.**



Az általam leggondosabban összeállított s tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

## SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-táramban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

## TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota.)